

วรรณภา เทพธรรมาธิ์ ปราณีราษฎร์บ้านไร่โทนนกพิทิต

เพลงนกฟิทด

ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด คำปำนี่ก็ทะเลฟี่ฟิด
ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก นกฟี่ฟิดร้องดังจีดมอ จีดมอ
ฟี่ฟิดรักน้องตรงไหน ฟี่ฟิดรักน้องตรงไหน
ฟี่ฟิดรักน้องที่หน้าผาก ฟี่ฟิดรักน้องที่หน้าผาก
ที่หน้าผากละก็รักไม่ได้ หยับลงได้สักหิดก่อนที่
ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด คำปำนี่ก็ทะเลฟี่ฟิด
ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก นกฟี่ฟิดร้องดังจีดมอ จีดมอ
ฟี่ฟิดรักน้องตรงไหน ฟี่ฟิดรักน้องตรงไหน
ฟี่ฟิดรักน้องที่หน้าอก ฟี่ฟิดรักน้องที่หน้าอก
ที่หน้าอกละก็รักไม่ได้ หยับลงได้สักหิดก่อนที่
ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด ฟี่ฟี่ฟี่ฟี่ฟิด คำปำนี่ก็ทะเลฟี่ฟิด
ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก ตะละแล่น ตะละแล่น แต้นติก นกฟี่ฟิดร้องดังจีดมอ จีดมอ

การแสดงรำไท่นกฟิทดในบทเพลงนกฟิทด

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ราโตนนกพิทิตได้รับความนิยมน้อยลง ในตำบลกรุงชิง ยังมีเพียงกลุ่มผู้สูงอายุสืบทอดเป็นหลัก และมีคุณครูในโรงเรียนฝึกหัดเยาชนอยู่บ้าง แต่เยาชนเองเมื่อเติบโตใหญ่ก็ทิ้งถิ่นฐานไปเรียนต่อที่อื่น จึงไม่ได้สืบทอดต่ออย่างเป็นรูปธรรมมากนัก

โครงการวิจัยการสร้างสรรค์การราโตนนกพิทิตเพื่อสื่อสารและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชน ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือ สกสว. ได้จัดเวทีการสนทนากลุ่มของ ๓ กลุ่มหลักภายในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มครูและเยาชนระดับประถมศึกษา และกลุ่มเยาชนคนรุ่นใหม่ โดยมีหน่วยงานภาครัฐด้านการปกครองท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม และสถาบันการศึกษา เป็นกำลังเสริม การประชุมครั้งนี้ได้ข้อสรุป คือ ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันยกระดับการราโตนนกพิทิตให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมท่องเที่ยว โดยจะมีการรื้อฟื้นราโตนนกพิทิตในลักษณะดั้งเดิมขึ้นมา และสร้างสรรค์การราโตน นกพิทิตในลักษณะร่วมสมัย

บรรยากาศการจัดเวทีสนทนากลุ่มของชุมชน

จากเวทีสนทนากลุ่ม จึงเกิดการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างสรรค์ราโตนนกพิทิต เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนขึ้นเมื่อปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา และทำให้เกิดเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

๑. เพลงประวัติรำโทนนกพิติด

เพลงดังกล่าวเกิดขึ้นจากการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของรำโทนนกพิติดของตำบลกรุงชิง นักท่องเที่ยวเสนอให้มีเพลงที่บ่งบอกความเป็นมาของการละเล่นหรือการแสดงประเภทนี้ เพลงดังกล่าวสามารถนำมาว่าต่อจากเพลงไหว้ครู ก่อนจะนำเข้าสู่เพลงอื่นๆ ต่อไป

หลายสิบปีผ่านมาแต่เก่าก่อน (ซ้ำ)
การรำโทนมีมาแต่โบราณ
จอมพล ป. อยู่ในช่วงสงคราม (ซ้ำ)
เป็นตำนานรำโทนของไทย
จะกล่าวถึงครูแนบ ล่องลือฤทธิ์ (ซ้ำ)
เป็นคนคิดประดิษฐ์ทำรำโทนให้
นกพิติดอยู่ในดงพงไพร (ซ้ำ)
ครูแนบแต่งให้เป็นทำรำโทน
นกพิติด มีตัวผู้ ตัวเมีย (ซ้ำ)
มาคลอเคลียแบบสุภาพอ่อนโยน
เป็นแบบรำของการรำโทน (ซ้ำ)
เป็นจังหวะจะโคนของชาวบ้านสืบมา
ปิ๊ะ โทน โทน โทน โทน
ปิ๊ะ โทน โทน โทน โทน
(ซ้ำทั้งหมด)

๒. เพลงป่าประ

ต้นประเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอนบพิตำ จากการวิจัยพบว่ามีป่าประผืนใหญ่อยู่ในอำเภอนบพิตำ และปรากฏอยู่ในคำขวัญของอำเภอนบพิตำที่ว่า “น้ำตกกรุงชิง ต้นประสวยยิ่ง เด่นจริงคลองกลาย แร่ธาตุป่าไม้ ค่ายลูกเสือจังหวัด เมืองประวัติโบราณ” นอกจากนี้ อำเภอนบพิตำได้มีการกำหนดจัด “วันประแตก” เป็นประจำทุกปี เพลงที่ได้รับการสร้างสรรค์จะได้ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและใช้ในเชิงการตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากประด้วย

ป่าประ ป่าประ ป่าประ (ซ้ำ)
ถูกประแห่งกรุงชิง
แดนถิ่นที่มีป่าประ
ใบแดงเหมือนแสงสุริยะ (ซ้ำ)

เอกลักษณ์ดอกประอุยานเขานัน
มีลูกออกมาเต็มต้น (ข้า)
เมื่อยามสุกหล่นผู้คนเก็บกัน
ผืนสุดท้ายอยู่ในแผ่นดินไทย (ข้า)
มีหลายพันธุ์อยู่ในกรุงชิง
หยาบลูกประมียี่สิบครั้ง (ข้า)
มีประทอด ประมัน ประฉาบ และประดอง
ขอเชิญทุกคนมาลิ้มลอง (ข้า)
ประมัน ประดอง ของดีแห่งกรุงชิง
(ข้าทั้งหมด)

๓. เพลงมาเที่ยวกรุงชิง

ด้วยการวิจัยดังกล่าวต้องการสร้างสรรค์การรำโทนกฟิติดซึ่งเป็นการละเล่น
พื้นบ้าน และเป็นการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ สามารถนำมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวได้
จึงควรมีการสร้างสรรค์เพลงที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตำบลกรุงชิงที่บ่งบอกถึง
ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ของกรุงชิง

มาโต๊ะ มาโต๊ะคนดี มาเที่ยวกับพี่ไปที่น้ำตก
พันताल กรุงชิง กรุงนาง
น้ำตกสุดทางก็คือคลองผด
ยามเช้า คอยเฝ้าแลหมอก (ข้า)
เมื่อยามแดดออก ชาดสวยถูกอก
เขาเหล็ก จังโหล่น เขาเหลี่ยม
ทิวทัศน์ยอดเยี่ยม พี่ไม้ชี้หก
ลอดถ้ำหงส์ ล่องแก่ง คลองกลาย
สนุกเหลือหลาย น้ำไม่สกปรก
มาโต๊ะหนูกหนานแน่นอน (ข้า)
เชิญมาพักผ่อน พี่ไม้ชี้หก
มา..... มา มา มา มาโต๊ะ
เชิญทุกคนมา มาที่กรุงชิง
ทุกอย่างนั้นมีจริง ๆ
มาเที่ยวกรุงชิง
ทุกคนปลอดภัย
มาโต๊ะ มาเที่ยวกรุงชิง (ข้า)
มาโต๊ะ ๆ มาเที่ยวกรุงชิง
(ข้าทั้งหมด)

การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างสรรค์รำไท่นกพิติดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

ภายหลังการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์รำไท่นกพิติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้แก่เยาวชนมากขึ้น ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านปากลง นักเรียนโรงเรียนนบพิตวิทยา และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ ชุดการแสดงยังได้รับการรังสรรค์ขึ้นมาใหม่โดยได้รับแรงบันดาลใจจาก “ประ” พิษเศรษฐกิจสำคัญของตำบลนบพิตดำ เพื่อสร้างความน่าสนใจในกลุ่มนักท่องเที่ยวมากขึ้น และรำไท่นกพิติดยังมีพื้นที่ในการแสดงเพิ่มมากขึ้น เช่น การแสดงในพิธีเปิดวันประแดกของอำเภอนบพิตดำ พิธีเปิดกีฬานบพิตดำเกมส์ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นต้น

การแสดงรำไท่นกพิติดในวันประแดก ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ตำบลกรุงชิง

นอกจากนี้ ภายใต้โครงการวิจัยดังกล่าว จะมีการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน
ในลักษณะเครือข่ายเพื่อจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้รำไท่นกพิทิต เพื่อประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว
และการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นการเล่นรำไท่นกพิทิตของชาวดำบลกรุงชิง
สืบไป

เยาวชนในพื้นที่ร่วมกับสืบสานรำไท่นกพิทิต

RACE

๕

เมธาวี จำเนียร, กรกฎ จำเนียร, ทองพูล มุขรัรักษ์ และศศิพัชร บุญขวัญ. (2563, มกราคม).
รำไท่นกพิทิต การละเล่นพื้นบ้านกรุงชิง : สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน.
สารนครศรีธรรมราช, 50(1), 11-17.